

TR6.2

Onko työelämällä oikeasti jotain vaatimuksia?

Heikki Huilaja
Lapin yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Rovaniemi

Peda-forum päivien teemaksi on määritelty siirtyminen kohti työelämää. Teema on lyhykäisyydessään kiinnostava ja sisältää kaksi toisiinsa kietoutunutta ja tutkimuksellisesti tärkeää kokonaisuutta. Ensimmäiseksi nousee pohdittavaksi kysymys siitä, mikä on se työelämä, jota kohti ollaan menossa. Koulutusta koskevissa julkisissa ja myös koulutuspoliittisissa kannanotoissa esitetään koulutuksen kehittämistavoitteita, jotka pohjautuvat työelämän vaatimuksiin. Tarkemmin erittelemättä kuitenkin usein jää, mistä, miten ja kenen tai minkä tahon toimesta ne työelämän vaatimukset tulevat. Onko itse asiassa edes mielekäästä puhua sellaisesta kokonaisuudesta kuin työelämä?

Toinen kokonaisuus ovat erilaiset siirtymät, jotka liittyvät läheisesti työelämän luonteen pohdintaan. Siirtyminen koulutuksesta työmarkkinoille on ollut perinteisesti merkittävä kynnys nuoren ihmisen elämänsä aikana. Sitä se on varmasti edelleenkin, mutta voimme myös kysyä, miten tämä vaihe on muuttunut työn, työmarkkinoiden ja työelämän myllerryksessä. Siirtyminen koulutuksen ja työn välillä ei ainakaan ole niin ainutkertainen tapahtuma kuin aiemmin, vaan siirtymiä on useita ja myös molemmansuuntaisesti.

Työmarkkinoille tai 'kohti työelämää' siirtymiseen kuuluu läheisesti erilaisten vaatimusten pohdinta. Puhutaan osaamisesta, pätevyydestä, taidoista ja kvalifikaatioista, joita työssä ja työmarkkinoilla tarvitaan. Millainen arvo on esimerkiksi koulutuksella, kun työpaikkaa haetaan? Omassa esityksessäni aion pohtia työelämän luonnetta, erilaisia siirtymiä ja työhön, työmarkkinoihin sekä työelämän kvalifikaatioihin liittyviä kysymyksiä erityisesti rekrytoinnin näkökulmasta. Meneillään olevan väitöstutkimuksen kohteena ovat yksityisen sektorin rekrytoinnit.